

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia grudnia 2011 r.

Zarząd SGB-Bank S.A.

LWA-4101-26-01/2011
P/11/125

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w SGB - Bank S.A. kontrolę dotyczącą wykorzystania przez Mazowiecki Bank Regionalny S.A. (dalej MR Bank)², środków publicznych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) na dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa w latach 2009-2011 (III kwartały).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 22 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Zarządowi SGB-Bank S.A. niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez MR Bank środków publicznych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeznaczonych na dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa.

1. MR Bank udzielał kredytów preferencyjnych na podstawie umowy³ zawartej z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ponadto MR Bank, w związku z powołaną wyżej umową, w okresie od czerwca do sierpnia 2007 r. zawarł z 56 zrzeszonymi bankami

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Mazowieckiego Banku Regionalnego S.A. w Warszawie z dnia 27 czerwca 2011 r. (Repertorium A nr 4011/2011) Mazowiecki Bank Regionalny S.A. został połączony z Gospodarczym Bankiem Wielkopolski S.A. w Poznaniu. Połączenie polegało na przeniesieniu całego majątku Mazowieckiego Banku Regionalnego S.A. na Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A. Z dniem 15 września 2011 r. Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A. zmienia swoją nazwę na SGB-Bank S.A.

³ Nr 3/DKP-KI/07 zawartej w dniu 30 maja 2007 r., której przedmiotem były warunki i zasady udzielania przez Agencję pomocy finansowej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 77, poz. 514).

spółdzielczymi umowy, przedmiotem których były warunki i zasady udzielania ze środków ARiMR pomocy finansowej do oprocentowania kredytów inwestycyjnych.⁴

2. NIK pozytywnie ocenia działania Banku w zakresie informowania potencjalnych kredytobiorców o możliwości korzystania z kredytów z dopłatą ARiMR do oprocentowania. Wykorzystano do tego stronę internetową Banku, materiały reklamowe (np. ulotki, plakaty) opracowywane przez Bank. Bezpośrednich porad udzielali również pracownicy Banku zajmujący się obsługą klientów. Ponadto ośrodki doradztwa rolniczego prowadziły szkolenia dla rolników na temat kredytów preferencyjnych oraz świadczyły usługi z zakresu sporządzania planów inwestycji, wymaganych przy ubieganiu się o kredyty inwestycyjne z dopłatami ARiMR do oprocentowania oraz wskazywały rolnikom banki, które współpracują z ARiMR i udzielają kredytów preferencyjnych.

3. W okresie objętym kontrolą MR Bank udzielił 679 kredytów inwestycyjnych dla rolników z dopłatami ARiMR do oprocentowania na kwotę 206 769,0 tys. zł, do których dopłaty ze środków ARiMR wyniosły 23 347, 0 tys. zł. Natomiast banki zrzeszone udzieliły 14 222 takich kredytów w łącznej wysokości 844 107,0 tys. zł z kwotą dopłat wynoszącą 101 468, 6 tys. zł. Z ogólnej kwoty kredytów udzielonych przez MR Bank w okresie objętym kontrolą, największy udział miały kredyty na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie ukończyły 40 roku życia (linia nMR) – 38,9% wartości udzielonych kredytów (268 kredytów) oraz kredyty na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie zapewniających wysoką jakość produktu (linia nNT) - 36,3% (92 kredyty). Wartość udzielonych w ramach tych linii kredytów wyniosła odpowiednio 80 532,9 tys. zł i 75 021,1 tys. zł.

Stwierdzono, że Bank przestrzegał, określonych przez ARiMR warunków i zasad udzielania kredytów inwestycyjnych z dopłatami do oprocentowania. Analiza 24 umów kredytowych na łączną kwotę 16 247,4 tys. zł, wykazała m.in., że:

- kredytobiorcy ubiegający się o kredyt spełniali wymogi określone w warunkach i zasadach udzielania kredytów na realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych⁵, co potwierdzały dokumenty z kontroli bezpośrednich, przeprowadzonych przez pracowników banku u kredytobiorców przed podpisaniem umowy kredytowej;

⁴ Umowa zmieniana aneksami z dnia: 20.11.2007 r., 16.01.2008 r., 13.03.2009 r., 11.05.2010 r., 12.11.2010 r.

⁵ Opracowane przez ARiMR na podstawie § 10 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm.)

- stawki pobieranej prowizji od udzielonych kredytów wynosiły do 2 % i były zgodne z postanowieniami § 5 ust. 3 pkt 1 *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie niektórych zadań ARiMR*;
- zaakceptowane wnioski kredytowe zawierały plany przedsięwzięcia (biznes plany), wysokość udzielonego kredytu nie przekraczała wartości określonej dla poszczególnych linii kredytowych w § 9 ust. 1 i 2 *ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r.*,
- wypłaty kredytów następowały po udokumentowaniu przez kredytobiorców wniesienia wkładu własnego, którego wysokość oraz formę ustalano w umowie kredytowej.

4. MR Bank przeprowadził bezpośrednią kontrolę prawidłowości wykorzystania wszystkich 24 analizowanych przez NIK kredytów preferencyjnych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Przedsięwzięcia finansowane kredytami inwestycyjnymi zostały zrealizowane. Ponadto w umowach o współpracy, dotyczących udzielania kredytów z dopłatą ARiMR do oprocentowania, zawartych z bankami spółdzielczymi zrzeszonymi z MR Bankiem, zobowiązano banki spółdzielcze do kontrolowania prawidłowości udzielonych kredytów, a w szczególności do przeprowadzenia u wnioskodawcy udokumentowanych kontroli przed udzieleniem kredytu oraz u kredytobiorcy w całym okresie kredytowania przynajmniej raz na 2 lata.

5. MR Banku, realizując wniosek zawarty w wystąpieniu pokontrolnym z 17 września 2007 r., doprowadził do wyeliminowania nieprawidłowości w udzielaniu preferencyjnych kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa.

Przedstawiając powyższe oceny Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Zarządowi SGB-Bank S.A. prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.